

Dosarul nr. 2ra-1014/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător – P. Păun
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova,
Galina Stratulat,
Iurie Bejenaru,
Mariana Pitic,
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Onea Valeriu,
în cauza civilă la cererea înaintată de Onea Valeriu către IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească cu privire la anularea actului administrativ și compensarea cheltuielilor suportate,
împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Onea Valeriu, fiind menținută hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 11 octombrie 2018, Onea Valeriu a depus cerere de chemare în judecată către IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, solicitând anularea ordinului din 16 iulie 2018, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin ordinul nr. 462/1p din 16 iulie 2018, i-a fost aplicată o sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră, pe motiv că a insultat cu cuvinte necenzurate medicul din echipă și nu a executat indicațiile medicului în timpul acordării asistenței medicale urgente pacientului.

Potrivit reclamantului, ordinul în cauză este ilegal și neîntemeiat, or medicul din echipă este fosta sa concubină, cu care a fost în relații de concubinaj timp de 5 ani. Conflictul a fost unul familial, neavând careva tangență cu disciplina muncii. Prin urmare, chiar dacă a încălcat vreo normă legală, angajatorul nu este în drept să-l sancționeze.

În ceea ce privește neîndeplinirea indicațiilor medicului în timpul acordării asistenței medicale urgente pacientului, reclamantul a indicat că a refuzat să injecteze preparatul „Dimedrol”, deoarece acesta nu este prevăzut de Protocolul Clinic Național. Pe faptul dat fiind înregistrată și o plângere la poliție.

Suplimentar a invocat că, ordinul de sancționare a fost emis cu încălcări de procedură sub aspectul că reclamantul este membru al comitetului sindical, iar pârâtul nu a avut acordul acestui organ pentru aplicarea sancțiunii.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat anularea ordinului nr. 462/1p din 16 iulie 2018, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și încasarea din contul reclamantului a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea civilă înaintată de către Onea Valeriu a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Onea Valeriu, fiind menținută hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La examinarea cererii de apel, instanța de apel a reținut că prima instanță a examinat litigiul în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și a Codului de procedură civilă.

La 29 ianuarie 2020, Onea Valeriu a contestat cu recurs decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii 15 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei decizii de admitere integrală a pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată.

La 11 martie 2020, IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească a depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 29 octombrie 2019 și expediată participanților la proces la 16 decembrie 2019 (f.d. 185), fiind recepționată de către recurent la 31 decembrie 2019 (f.d. 186). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 29 ianuarie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

Prin încheierea din 03 iunie 2020 a Completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, a fost declinată competența acestui Complet la examinarea recursului declarant de Onea Valeriu în favoarea

Completului pentru examinarea cauzelor în materie civilă, constituit în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrative al Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Onea Valeriu, împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat Onea Valeriu și va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Instanța de recurs constată că, Onea Valeriu a depus cerere de chemare în judecată către Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, solicitând anularea ordinului din 16 iulie 2018, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a respins acțiunea lui Onea Valeriu ca fiind neîntemeiată, iar instanța de apel a menținut această soluție.

Conform art. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la momentul depunerii cererii de chemare în judecată), actul administrativ reprezintă manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actului administrativ, în sensul prezentei legi, este asimilat contractul administrativ, precum și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Contract administrativ reprezintă contractul încheiat de autoritatea publică, în virtutea prerogativelor de putere publică, avînd ca obiect administrarea și folosirea bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea de servicii publice, activitatea funcționarilor publici care reiese din relațiile de muncă reglementate de statutul juridic al acestora.

Astfel pentru judecarea prezentei cauze în procedura contenciosului administrativ, este necesar ca funcția deținută de Onea Valeriu să fie cu statut public.

Prin Anexa nr. 1 la Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008, a fost aprobată lista Autorităților publice care cad

sub incidența Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și anume: Secretariatul Parlamentului; Aparatul Președintelui Republicii Moldova; Cancelaria de Stat; Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii; Secretariatul Curții Constituționale; Secretariatul Curții Supreme de Justiție; Oficiul Avocatului Poporului; Aparatul și unitățile Curții de Conturi; Centrul Național Anticorupție; Aparatul Comisiei Electorale Centrale; Aparatul Academiei de Științe a Moldovei; Aparatul Consiliului Național de Acreditare și Atestare; Aparatul Autorității Naționale de Integritate; Aparatul Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității; Aparatele altor autorități publice instituite de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern; Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și alte autorități administrative (aparatele centrale, serviciile publice desconcentrate, alte organe ale administrației publice din subordinea autorităților administrației publice centrale de specialitate); Aparatele autorităților administrației publice locale, ale unității teritoriale autonome cu statut special și serviciile descentralizate ale acestora; Secretariatele instanțelor judecătorești, aparatele, procuraturii, organele serviciului diplomatic, vamal, organele apărării, securității naționale și ordinii publice (persoanele care dețin funcții publice în autoritățile publice enumerate, a căror activitate nu este reglementată prin acte legislative speciale).

Totodată, conform clasificatorului unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155 din 21 iulie 2011, funcția de „felcer”, în care este angajat Onea Valeriu, nu constituie funcție publică.

Prin urmare, raporturile de muncă dintre Onea Valeriu și intimat, nu cad sub incidența Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008.

Examinând materialele cauzei, Colegiul lărgit constată că instanța de apel a examinat cererea de apel cu încălcarea competenței jurisdicționale. Or, deși litigiul enunțat a fost repartizat spre examinare cu indicile 3, ceea ce presupune că cauza respectivă urma a fi examinată în procedura contenciosului administrativ, Colegiul lărgit reține că, reieșind din obiectul litigiului, aceasta ține de competența instanțelor de drept comun. Respectiv, litigiul enunțat urmează a fi examinat în procedura contencioasă generală.

Conform art. 432 alin. (3) lit. f) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

În contextul pretențiilor deduse judecății și reieșind din conținutul actelor de dispoziție ale instanțelor inferioare, instanța de recurs reține că prezenta cauză a fost examinată de către prima instanță în procedură contencioasă, chiar dacă dosarul a avut indicele 3, iar instanța de apel eronat a concluzionat că prima instanță a examinat litigiul în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și a Codului de procedură civilă, deoarece din conținutul hotărârii din 15 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, rezultă contrariul. Astfel, Curtea de Apel Chișinău a examinat prezentul litigiu în procedura contenciosului administrativ, ceea ce rezultă expres din indicele de înregistrare a dosarului, precum și din concluziile instanței de apel, care în motivarea soluției de respingere a acțiunii, s-a bazat inclusiv pe prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din

10 februarie 2000 (în vigoare la data depunerii acțiunii), precum și pe prevederile Codului administrativ, în vigoare din 01 aprilie 2019.

În opinia instanței de recurs, decizia instanței de apel nu poate fi menținută în condițiile după cum a fost adoptată. Or, cauza eronat s-a examinat în procedura contenciosului administrativ.

În speță, instanța de recurs menționează că obiectul examinării litigiului îl constituie anularea ordinului IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească nr. 462/1p din 16 iulie 2018 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare aspră lui Onea Valeriu, felcer Substația AMU Edineț, Stația AMU Nord. Prin urmare, rezultă că cerințele reclamantului sunt de competența instanței de drept comun și nu țin de competența unei instanțe specializate.

Față de această situație, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că examinarea cererii de apel prin prisma Legii contenciosului administrativ și a Codului administrativ, este contrară normelor de drept procedural, or, deși litigiul dedus judecării este de competența instanței de drept comun, acesta a fost soluționat de către instanța de apel în cadrul unui complet specializat, făcând referire expresă la prevederile Legii contenciosului administrativ și ale Codului administrativ.

În conformitate cu art. 32 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecării în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

Colegiul lărgit reține că norma indicată supra, având un caracter imperativ, proclamă principiul imutabilității competenței jurisdicționale.

Pe baza acestor considerații, se constată că litigiul a fost examinat cu încălcarea competenței jurisdicționale – materiale, iar în acest sens art. 432 alin. (3) lit. f) din Codul de procedură civilă, reglementează încălcarea normelor de drept procedural în cazul în care hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, ceea ce duce la casarea inevitabilă a actului judecătoresc recurat.

În contextul dat, instanța de recurs, prin prisma standardelor Curții Europene, notează că, nerespectarea de către o instanță a dispozițiilor de drept intern implică în principiu o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție (DMD Group, A.S. împotriva Slovaciei, pct. 61).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite prezenta cauză civilă spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La judecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală, reieșind din toate circumstanțele reale și esențiale ale pricinii.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Onea Valeriu.

Se casează decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Onea Valeriu către IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească cu privire la anularea actului administrativ și compensarea cheltuielilor suportate, și se remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, într-un complet de judecată de drept comun.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru,

Mariana Pitic,

Nicolae Craiu